

בבית המשפט העליון בירושלים

בש"פ 4422/03

בפני : כבוד השופטת ד' ביניש

העוררים :
1. יצחק כהן
2. אברהם הקש
3. יאיר כהן

נגד

המשיב : היועץ המשפטי לממשלה

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים מיום
17.3.03 בב"ש 4151/03 שניתנה על ידי כבוד השופטת
יפה הכט

תאריך הישיבה : כ"ג באייר התשס"ג (25.5.2003)

בשם העורר 1 : עו"ד אביגדור פלדמן, עו"ד מיכאל ספרד

בשם העורר 2 : עו"ד מרדכי כץ

בשם העורר 3 : עו"ד יובל נחמני

בשם המשיב : עו"ד יעל פרסמן

החלטה

בפני ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (השופטת י' הכט) מיום
17.3.2003 אשר דחתה את בקשת העוררים לעיין מחדש בהחלטה לעצורם עד תום הליכי
ההסגרה המתנהלים נגדם.

העוררים נעצרו בישראל ביום 30.10.01 על פי בקשת רשויות ארצות הברית,
בחדש שעברו בתחומה עבירות סמים. על פי החשד, עסקו העוררים בהפצה והחזקה של

סמים באזור ניו-יורק. העוררים נמלטו לישראל ביום 30.11.00, לאחר שנעצר בארצות הברית שותפם למעשים וברשותו כמות גדולה של סם. בחקירתו הודה הלה במעשים וסיפר כי העוררים היו שותפיו. תצהירו המפרט את חלקם בעבירות הוגש כחומר ראיה במסגרת בקשת ההסגרה.

ביום 30.6.2002 הוכרזו העוררים על ידי בית המשפט המחוזי בירושלים כברי-הסגרה. ההכרזה התבססה על חומר ראיות אותו מסרו רשויות ארצות הברית ובית המשפט המחוזי קבע לגביו כי יש בו ראיות לכאורה נגד העוררים. על החלטה זו הוגשו שלושה ערעורים מטעם העוררים, ואלה תלויים ועומדים בפני בית משפט זה (ע"פ 7303/02, 7383/02, 7441/02). הטיעון המרכזי בערעורים הינו כי בקשת ההסגרה נתמכה בראיות, אשר אינן בגדר ראיות קבילות בישראל, ואינן מהוות תשתית ראייתית שהיתה מצדיקה העמדה לדין בישראל, בעיניו של תובע סביר. לפיכך, טוענים המערערים כי הראיות אינן מספיקות לשם הכרזה על אדם כבר-הסגרה על פי סעיף 9 לחוק ההסגרה.

הערר שלפניי מתמקד אך בשאלה האם בשל חלוף הזמן מאז מעצרו של העוררים (כ-18 חודשים), יש לשחררם מן המעצר בו הם נתונים. העוררים טוענים כי על אף שמדובר בהליך הסגרה, שבשונה ממעצר עד תום הליכים במשפט הפלילי, אין הגבלה בחוק על תקופת המעצר המותרת, הרי שהגבלה כזו קיימת, על סמך פרשנות של חוק ההסגרה לאור חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.

השיקולים המנחים את בית המשפט כאשר הוא שוקל את מעצרו של אדם המבוקש להסגרה הם מורכבים יותר משיקולי מעצר בהליך פלילי רגיל המתקיים בישראל. על אחת כמה וכמה כך המצב ביחס למי שהוכרז כבר לגביו על ידי בית משפט מחוזי, כי הוא בר-הסגרה, ונקבע כי יש נגדו חומר ראיות לכאורי לביסוס האישום.

בגדר שיקוליו, ישקול בית המשפט את שיקולי המעצר הרגילים ובהם המסוכנות הנשקפת מהחשוד המבוקש, החשש לשיבוש הליכים ובעיקר ישקול את חשש ההימלטות, שהוא חשש טבוע בהליכי הסגרה. בנוסף לכל אלה, יביא בית המשפט בחשבון את המחויבות שיש לישראל כלפי המדינה המבקשת – מחויבות המעוגנת באמנה בינלאומית ונסמכת על חוק ההסגרה – להסגיר את המבוקש ולאפשר את הבאתו למשפט במדינה המבקשת. שיקול זה הוא שיקול מכריע במובן זה שלעתים יהיה מקום לעצור מבוקש, גם אם על פי דיני המעצר הכלליים היה מקום לשחררו (ראו בש"פ 5648/92 אורנשטיין נ' מדינת ישראל, פ"ד לד(3), 500, 503; בש"פ 5648/92 אנטר נ' מדינת ישראל, פ"ד מו(5), 493, 498), זאת בשל המימד שנוסף כתוצאה מחובתה של ישראל כלפי המדינה המבקשת.

בדרך כלל בבקשות הסגרה, המבוקש הוא אדם שכבר ניסה להימלט מהדין, ואשר בכל מקרה לו היה מוכן להתייצב מרצונו במדינה המבקשת כדי להישפט שם, היה הליך ההסגרה מתייתר. לפיכך, השימוש בחלופות מעצר בהליכי הסגרה הוא חריג. וכך כתב השופט מצא בבש"פ 5704/95 ליבקין נ' היועץ המשפטי לממשלה (לא פורסם):

"אכן, גם מקום שביחס לנאשם רגיל לא היה בית המשפט מהסס להורות על שחרור בערובה בתנאים מגבילים, הרי שיחס למבוקש בהליכי הסגרה לא יראה להסתפק בפחות ממעצר ממש. נמצא שהדרך של שחרור בתנאי חלופת מעצר, ביחס למבוקש בהליכי הסגרה, שמורה למקרים מיוחדים וחריגים, בהם אין גם שמץ של חשש שהמבוקש ינצל לרעה את שחרורו, יימלט מתחומי המדינה או יסתתר באופן שבפועל יסכל את האפשרות להסגירו". (ראו גם עניין אנטר, בעמ' 499).

יתרה מזאת, ככל שהליך ההסגרה מתקדם, כך יש לתת משקל רב יותר להתחייבות של מדינת ישראל כלפי המדינה המבקשת (ראו עניין אנטר בעמ' 498; עניין אורנשטיין בעמ' 504), ובודאי כך לאחר שהוכרז אדם כבר-הסגרה והחשש הטבעי להימלטות הוא רב יותר.

כבר נקבע בפסיקתנו כי גם בעניינו של עצור למטרת הסגרה יש לבחון אם ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של חלופה שפגיעתה במבוקש פחותה יותר, אף כי האפשרויות המעשיות לכך יהיו מעטות. עוד מקובל עלינו כי אין להחזיק במעצר עצור שהוכרו בר-הסגרה עד בלי סוף, ואם יהיו מקרים שהמעצר יתמשך בהם על פני תקופה כה ארוכה שאינה סבירה, יהיה על בית המשפט לבדוק את המעצר מחדש לשם הגבלתו. סבירות אורכה של תקופה זו תלוי בנסיבות הקשורות בעבירה ובעברייך; בין היתר, יובאו בגדר השיקולים סוג העבירה, העונש הצפוי ושיקולים פרטניים נוספים. בנסיבות הענין שלפניי, ונוכח הגישה הכללית לגבי מעצרים של מבוקשים בהליכי הסגרה, חלוף הזמן אינו מצדיק את שחרור העוררים מן המעצר. תקופה של 18 חודשים היא אמנם תקופה משמעותית, אך בהתחשב בהליכים שהתקיימו, בעבירות המיוחסות לעוררים וליתר השיקולים שמניתי, אין בתקופה זו כשלעצמה כדי להצדיק את שחרור העוררים. בהתנהגותם הראו העוררים כי יש בסיס לחשש שינסו להימלט מהדין, ולפיכך שחרורם לחלופת מעצר עלול ליצור סיכון שיפגע בהתחייבותיה של ישראל כלפי ארצות הברית. כמו כן, יש בכך כדי לפגוע בהתחייבותה של ישראל כלפי הקהילה הבינלאומית שהכריזה מלחמה בסחר בסמים. ישראל התחייבה באמנות לשיתוף פעולה בינלאומי לאכוף את החוק במסגרת המלחמה בנגע הסמים. גם מחויבות זו מצדיקה שלא ליטול סיכון בשחרורם של העוררים לתנאי חלופה.

אשר על כן הערר נדחה.

ניתנה היום, כ"ז באייר תשס"ג (29.5.2003).

ש ו פ ט ת